

Hákun lumpar lógmannin

I arbeiðssáttmálanum millum sambandið, fólkaflokkin og sjálvstýrisflokkinn stendur at kongsjórðin skal yvir-takast; men heinan vegin sum hetta mál kom fram, fóru Dimmalætting og Dagblaðið upp at stríðast.

Dagblaðið segði, at sambandsmenn høvdu bundið seg til at yvirtaka kongsjórðina; Dimma noktaði, og formaður sambandsflokksins Jóhan Poulsen segði, at teir vóru ímóti hesi yvirtøku, og tí var eingin støða tikin til hetta mál á samráðingarfundinum flokkanna millum.

Dúgliga hava teir trætast, men nú mikudagin tykist gátan loyst. — Hákun Djurhuus hevur lumpað lógmannin og fingið hann at lagt landbúnaðarmálini undir sítt virkisóki.

Dimma er grumm á málinum og fer

eisini í hernað móti erkafiginda sín-um innanflokks, partamanninum Kr. Djurhuus, lógmanni.

Um hetta keðiliga evni sigur Dimma í oddagrein síni.

»Medens nemlig Sambandspartiet blankt har afvist Folkeflokksplanerne vedrørende Kongsgodset, har Folkeflokken ikke desmindre overtalt Lagmand Kr. Djurhuus til at overdrage samtlige Landbrugsanlægg, som under det forrige Landsstyre sorterede under Lagmanden, til Landsstyremand Hákun Djurhuus, hvis aabenlyse Hensigter dermed ikke kan være til at tage fejl af. Man merkt die Absicht, som Tyskerne siger.«

Hvat úrslit av hesum stríði verður, er ilt at meta um, tá ið litið og einki er eftirfarandi av tí, teir siga.

Politisk myrkaspæl.

At 3500 føroyskir fiskimenn skulu standa í tveimum felogum er ógviliga ólogiskt og órímligt. Tað víknar um heildarorkuna, og hin samlaða fiskimannafjöldin kemur ikki at standa samantvinnað, sum hon av røttum átti.

Tað er einki yvir at dylja — sjálvt um ein sigur tað sjálvur, — og iva-leyst vilja allir felagsmenn norðanfjórðs eisini ásanna, at Suðuroyingar millum felagsmenn hava verið av teimum frægu. Teir hava staðið einsamallir í lívsbardaganum fyrri fiskimonnum — og vunnid í stórum. Her hugsi eg serliga um verkfallið í 1940. Tá sigldu skipini norðanfjórðs meðan vit lögdust heima. Úrslitið av hesum verkfalli var stórsigur. Hvorki fyrri ella seinri hava Føroya fiskimenn vunnið í so stórum.

Tá ið eg nevni hetta, er tað bert fyrri at vísa á, at Suðuroyar fiskimannafelag eisini hevur síni avreksverk at vísa á, og tí má hava rætt at krevja, at felag okkara ikki verður tikið av fótum av politiskum myrkaspælum.

Sum góðir felagsmenn ásanna iva-leyst flest allir Suðuroyar fiskimenn tað neyðuga í dyggum samanhaldi, og dyggasta samanhaldið verður vunnið við at allir Føroya fiskimenn standa í einum meginfelagi, og tað má so sjálvandi í hesum fori vera Føroya fiskimannafelag; men henda samgonga má fara fram á ærligan hátt, í fullum ljósi og ikki við ljótum politiskum ætlanum, har felag okkara við hjálp av politiskum myrkaspælum undir leiðslu formann F.F.s skal liðast sundir. Hetta er skammiligur og ljótur atburður mótti einum felag, ið av sonnum hevur

verið limum sínum at almiklum gagni og sum hevur tikið mangt ódnartakið, hvørs úrslit eisini hevur røkkid okkara starvsbróðrum norðanfjórðs. Tað hevur verið teim hjartaliga og bróðurliga væl unt. Vit ivast tí ikki í, at ikki bert mangir av okkum her suðuri, men eisini nógvir av vininum norðanfjórðs vilja miskenna F.F. formannin, nú hann nýtir svikabrogd og myrkaspæl fyrri at liða felag okkara sundur.

Vit rætta tykkum norðanfjórðs fiskimonnum við gleði bróðrahond og eru til reiðar til samgongu, bert hetta kann gerast opinlýst og á ruddiligum grundarlag, so einki agg skal koma at verða til hindurs fyrri besta vinsemi og samhaldi í komandi tíðum.

Við bróðraheilsu

S.F. limur.

Ring kolalíkindi.

Hvalba aftaná Tjúgunda hálgi.

Januar byrjaði við góðum veðri; teir fyrstu átta dagarnar at kalla summarveður; síðan kom høgettin við kava og hevur øll henda seinasta vikan hildið á við kava, og tað visir seg sum at kavin verður langvarin.

Um so skal verða, verður tað at sviða fast á seyðinum; annars er tað so tíðliga, at seyðurin er í góðum standi enn, og roynt verður av øllum alvi at bera honum hoyggj út í hagan. Hoyggj ið man nú ikki vera so nógvr hjá øllum, tí grasvøksturin var ikki góður seinasta summar.

Leygardagin 15. í h. vóru tvey skip eftir kóli, men tíverri sló hann í rok, so ikki var koyrandi, sostatt máttu tey avstað aftur við ongum kóli. Heldur ikki liggur tað væl fyrri at solda kol, sum veðurlíkindini nú eru. Sum í flestum bygðum breiðir krímsjúkan seg eisini víða her, og liggja summi við heilt hogum feþuri.

Skúlin er stedgáður fyrribils orsakað av hesi sjúku, og somuleiðis liggja tey flestu kolanáminni at kalla illa mannað, og nú legðist so nógvr kavi niður, at ikki er koyrandi hartil heldur enn nakra aðra staðni í bygðini. Annars er

tað at siga, at nógvr kol er flutt burtur seinasta ár.

Sunnunáttina slitnaði telefonsambandi millum Tvøroyri og Hvalba.

Politikkur og ungdomur.

Fólkaraðisliga stýri okkara byggir á hitt sokallaða fleirflokka-systemið. Í einræðislundum verður bert ein flokkur toldur.

Tað einræðið ið verður skipað á henda hátt, førir til einsrætting av blóðnum og á annan hátt til trælkan av rættinum til at skriva og tala. Alt felagslív verður trælkað, eisini gudsdýrkani.

Úr fólkaraðisligum sjónarmiði eru frælsir og virkandi politiskir flokkar ein lívstreyt. Men tá er tað eisini ein sjálfvylgja, at ungdomurin verður uppaldur til at kenna ta politisku menningina og til at meta um allar samfelagsspurningar av almennari náttúru.

Politikur má úthýsast úr skúlunum. Tað vildi ført til einsrætting og í versta føri ført til einræði við tess trælkan av øllum frælsi.

Men ungdomurin má læra at kenna samfelagið, tess uppbygging og skipan og alt tað, ið einum hvørjum tørvar fyrri at gerast ein góður samfelagsborgari.

Tí mugu vit hava samfelagslæru í skúlunum, tí uttan henda kunneika verður ungdomurin ikki forur fyrri at kunna luttaka í almenna samfelagslívinum og tess mongu greiningum.

Á henda hátt vil ungdomurin í røttum tíma gerast politiskt vakin, búgvinn til at taka støðu og luttaka í politiska lívinum, ið nú einaferð er avgerandi fyrri liv og lagnu hjá hvørji einstakari menniskju í samfelagnum.

HERVALDIÐ

Tjóðveldismenn søgdu í uppskoti teirra til samgongugrundarlag, tá ið landstýrissamráðingarnar fóru fram, at ein treytin var, AT HERVALDIÐ SKULDI AV LANDINUM.

Ahugavert at kanna eftir, hvørja støðu teir hava í hesum máli.

Í 1950 skrivur 14. sept.:

»Norðurlond royna at leita sær til trygdar og verndar. Upp í hesa samvinnu vilja vit sleppa okkum. Vit sleppa tað eisini, tað er einki at ivast í.«

9. oktbr. 1954 skrivur blaðið:

Hervaldið í landinum ger einki gagn, men kann elva miklan skaða av sær ... teir samtíðis hava gjørt land og fólk til skotmál í møguligum komandi heimsbardaga.«

Sum nærri lýsing av hesi tvískinn-ingastøðu kann sigast, at tá ið teir skrivaðu hetta í 1950 hevði val verið beint frammanundan, meðan tá ið teir skrivaðu í 1954, kom lótingsval beint aftaná.

GRØNLANDSVINAFELAGIÐ

Í Íslandi er stovnað eitt Grønlandsvinafelag, hvørs endamálið er at starvast fyrri stóri samvinnu millum Íslendingar og Grønlandingar á øllum okjum. Fyrsta blað felagsins er útkomið. Tað ber heitið Grønlandsvinurin.

KØRBERG

fór í gjárkvöldið til Noregs við manning til hvalabátin, ið Sjóvinnubankin hevur keypt og eftir agnsild. Hann tók post við. Posturin skuldi verið innlatin áðrenn kl. 20 hósðagin, men seinri varð hetta broytt til kl. 17 í gjár.

Hjartalig tækk

til øll, bæði innanlanda og uttanlanda, sum við gávum og telegrammum gleddu okkum og tykkum sum vitjaðu okkum á silvurbrúðleypsdegnum 8-12.

BINA og JACOB SAMSON,
Klakksvík.

KUNNGERÐ

Orsakað av frosti kemur nú so litið drekkivatn í vatnbrunnarnar, at vandi er fyrri stórum vatnroti. Tað verður tí her gjørt kunnugt, at býráðið fyrri at spara um vatnið letur vatnbrunnarnar steingja frá kl. 8 á kvöldi til kl. 7 á morgni.

Annars verður, so leingi vatntrøt er, roynt at regulera vatnið soleiðis, at hvør býarpatur fær vatn 1—2 tímar hvønn dag.

Samstundis verður heitt á allar borgarar um at spara mest møguligt um vatnið og ikki lata kranar standa og varur við kranar, leiðingar o. a. ið renna til onga nyttu. Um nakar verður leka, eigu hann heinan vegin at siga býráðsskrivstovuni frá.

Tórshavn, tann 18. januar 1955.

TÓRSHAVNAR BÝRÁÐ

Í gjár varð Louis Zachariasen, frv. landstýrismaður, 65 ár.

Í morgin verður Petur í Horni, Klakksvík, 50 ár. Mánadagin Hogni Zachariasen, bedingsmeistari, Fuglafirði, 50 ár.

Í morgin giftast Laura Gardar úr Klakksvík og Jóhannes Thomsen úr Norðragotu.

26. jan. kunnu hjúnini Bernhardina og Pól Joensen, Mikladali, halda gullbrúðleyp.

UPPLÝSNINGUR

Upplýst — væl vand — eru ikki tey, sum halda seg hava skil á øllum millum himmal og jørð. Upplýsningur — siðmenning — er afturímóti tað at fata, hvussu lítum ein hevur skil á. Tað gevur virðing fyrri sakkunnleikaknum, lóg og retti.

(Alf Elberg.)

